

[Chr. H. Christensen.]

rette en henstilling til indenrigsministeriet om, at landkommunalloven måtte blive ændret derhen, at der blev skabt hjemmel for sognerådene til at yde deres afgæede formænd pension. Denne henstilling er nu imødekommet af den højtærede indenrigsminister ved fremsættelsen af dette lovforslag. Jeg er sikker på, at lovforslaget om pension til sognerådsformænd vil blive vel modtaget af sognerådene ude i landkommunerne.

For mange år tilbage var det vel nok sådan, i alt fald i de mindre og mellemstore sognekommuner, at det at blive valgt til sognerådsformand var en ærespøst, som der ikke burde ydes noget videre økonomisk vederlag for. Det er selvfølgelig stadig en ære for en borger at blive valgt til sognerådsformand i kommunen, hvor han bor. Men arbejdet for en sognerådsformand er i vore dage blevet af en så omfattende art, at han ikke kan nøjes med æren alene.

I loven om landkommunernes styrelse er det i § 15 fastsat, hvilke vederlag der kan ydes sognerådsformænd og kasserere. Der kan ifølge denne paragraf ydes formanden og kassereren 1 kr. 25 øre pr. indbygger i kommunen, i de kommuner, hvor formanden selv er kasserer, dog kun 1 kr. pr. indbygger. Nu har hele den kommunale administration jo udviklet sig med rivende fart siden 1933. Disse beløb på 1 kr. 25 øre og 1 kr. pr. indbygger, som blev fastsat i landkommunalloven for 16 år siden, er tiden jo forlængst løbet fra. Loven giver da også tilladelse til, at vederlaget kan ydes med større beløb, når amtsrådet giver tilladelse dertil.

Der kræves i vore dage meget af den kommunale administration, og selvom sognerådsformændene nu, lige bortset fra de helt små kommuner, har hjælp på kontoret, er der nok at gøre for dem. Det vil derfor være såre rimeligt, når en mand har været sognerådsformand i en årrække, at kommunen yder ham en passende pension, når han er blevet gammel og ikke er genvalgt eller ikke længere ønsker at bestride pladsen som sognerådsformand.

I lovforslaget, eller rettere i bilaget til lovforslaget, er der fastsat maksimumsstørrelse for pensionen. Jeg synes, at de maksimumsstørrelser, som her er foreslået at den højtærede indenrigsminister, er passende.

Efter lovforslaget skal en sognerådsformand have været formand i 12 år efter sit fyldte 40. år og som regel være fyldt 65 år, før han er berettiget til at få tilkendt pension; pensionens størrelse retter sig efter kommunens indbyggertal og efter,

om kommunen har kommunesekretær eller ej. Pensionsalderen begynder som sagt efter en funktionstid på 12 år, efter at sognerådsformanden er fyldt 40 år. Højeste pension opnås, når vedkommende har været formand i 24 år, efter at han er fyldt 40 år. Pensionen kan normalt først komme til udbetaling fra det fyldte 65. år, dog kan sognerådet med amtsrådets godkendelse bestemme, at pensionen — helt eller delvis — for et år ad gangen kommer til udbetaling, før 65 års alderen er nået.

Ifølge bilaget, der er vedføjet lovforslaget, og som tænkes indført i de sognekommunale vedtægter, kan der også ydes pension til enker efter sognerådsformænd, som ved deres død var pensionsberettigede. Ligeledes kan det i ganske særlige tilfælde besluttes af sognerådene med amtsrådets godkendelse, at der ydes en understøttelse til tidligere sognerådsformænd eller disses efterladte.

Ifølge lovforslaget skal sognerådsformændene ikke selv yde noget bidrag til pensionen. I og for sig er det vel nok en ejendommelig regel, som, såvidt jeg ved, kun gælder for borgmestre og jordemødre. Det er jo almindeligt for statens og kommunernes pensionsberettigede funktionærer, at de pågældende selv betaler et bidrag til deres pension. Jeg tror dog ikke, det ville få nogen praktisk betydning at lade sognerådsformændene betale et pensionsbidrag, da deres løn i så fald sikkert ville tilpasse sig derefter. Og når borgmestre i købstæder og flækker ikke betaler noget pensionsbidrag, finder jeg, det ville være urimeligt, at sognerådsformændene skulle gøre det.

Jeg skal ved denne lejlighed tillade mig at rette det spørgsmål til den højtærede indenrigsminister, om der ikke er mulighed for at skabe hjemmel for, at sognerådene kan yde de menige medlemmer af rådene et vederlag for deres arbejde i kommunens tjeneste. For mange sognerådsmedlemmer er der jo ofte tale om direkte tab af arbejdsfortjeneste ved at deltage i sognerådsmøderne. Hvad f. eks. angår skatteligningen, som i de større landkommuner strækker sig over flere uger, er der for mange sognerådsmedlemmer tale om tab af en arbejdsfortjeneste, der slet ikke er så lille, og det er efter min opfattelse urimeligt, at nogle skal have økonomisk skade af, at de af deres medborgere i kommunen er valgt til at varetage et borgerligt ombud, som det jo er at være sognerådsmedlem. Allerede for flere år siden er der skabt hjemmel for amtsrådene til at yde deres medlemmer et vederlag for deltagelse i amtsrådsmøderne og